

NVE v/Kristian Marcussen
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

3. april. 2017

Innspill til melding 420kV Mauranger- Samnanger (NVE Saksnummer 201302024)

Uttalen fokuserer på naturverdier. Bergen og Hordaland Turlag har omtalt virkninger for friluftsliv og landskap som forumet støtter. Vi ønsker likevel å understreke at et nytt krysningsspunkt lengre ute i Maurangsfjorden vil innebære store landskapsmessige konsekvenser. Hardangerfjorden har et enestående fjordlandskap som er beskrevet blant annet i Fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland 2009 – 2021. Maurangsfjorden er også viktig i reiselivet med både regionale, nasjonale og internasjonale turister. I verdivurderingen av landskap i Hordaland fylke fra 2011 klassifiseres fjorden som et Middels bredt fjordløp og verdivurderes til stor verdi (4)¹. Det er kun tre andre lokaliteter i fylke med tilsvarende verdi . Det fremkommer fra et slikt perspektiv naturlig at NVE krever utredning av sjøkabel for kryssing av Maurangsfjorden. Ved en vurdering av samlet last av energitekniske inngrep på Folgefonnhalvøya er det klart at alternativ 1.1 og 1.2 ikke er forenlig med å ivareta store sammenhengende naturområder med urørt preg.

Konsekvenser for naturverdier –

Det hadde vært en klar fordel om tiltak i konsesjonssaker kunne vært inntegnet i Naturbase. Dette gjelder spesielt linjetraseer – da ville det vært enklere for alle å forholde seg til mulig påvirkning på arter, naturtyper, verneområder og INON. Eksisterende 300 kV linje er inntegnet i Naturbase, men omsøkte alternativ 1.1 og 1.2 er ikke det. Naturforvaltningskartlagene i NVEs Atlasløsning ser ikke ut til å fungere – identifikasjon av objekter i kartlagene for naturforvaltning gir vedvarende feilmeldinger. INON visualiseringen i NVE Atlas kan heller ikke brukes for å visualisere bortfall ved planlagt tiltak.

¹ Clemetsen M., L.A. Uttakleiv, I.B. Skjerdal 2011. Verdivurdering av landskap i Hordaland fylke. Med utgangspunkt i Nasjonalt referansesystem for landskap. Aurland Naturverkstad rapport 07-2011. 63pp.

Kvinnherad og Jondal kommune

Figur 1: Naturbase artsregistreringer, naturtyper og INON – Kvinnherad og Jondal kommune

Forum for natur og friluftsliv Hordaland

Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen
55 33 58 19 / 40 49 70 74

hordaland@fnf-nett.no
www.fnf-nett.no/hordaland

Ut fra potensial for forbedring av det flotte kystlandskapsrommet i Maurangsfjorden må NVE kreve at Statnett utreder sjøkabelalternativ for kryssing av Maurangsfjorden. En sjøkabel åpner muligheten for å restaurere et fjordlandskap av stor verdi når eksisterende 300 kV linje rives. I tillegg er det flere aspekter som taler i mot 1.1 og 1.2 alternativet – blant annet:

- 1) Furebergsdalen, yngleområde for hvitryggspett (verdisatt til A) – registrert 2003. Norge, og vestlandet har et internasjonalt ansvar for denne arten.
<http://artnasjonal-faktaark.miljodirektoratet.no/?id=Observations/Miljodir/NB/BA00048593-227>
- 2) Maurangssættet S, Rik edellauvskog (registrert 2012, Biofokus) verdisatt viktig.
<http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00083671>
- 3) INON området som vil fragmenteres ved en eventuell ny 420kV linje – INON er fremdeles den beste indikatoren på hvor stor områder mennesker influerer ved inngrep.

INON

Gjennom Jondal er det klart, slik Statnett også fremstiller det, at alternativ 1.0 klart er å foretrekke for å unngå nye inngrep i et sammenhengende område med urørt preg. Tilkomstveger og riggplasser ved alternativ 1.1. og 1.2 vil sikre bortfall og fragmentering av store deler av området.

Parallellføring av ny 420 kV vil ha en liten påvirkning på INON områder. Som det fremgår planlegges alternativ 1.0 med opp til 50 meter mellom midtfasene av eksisterende og ny trase.

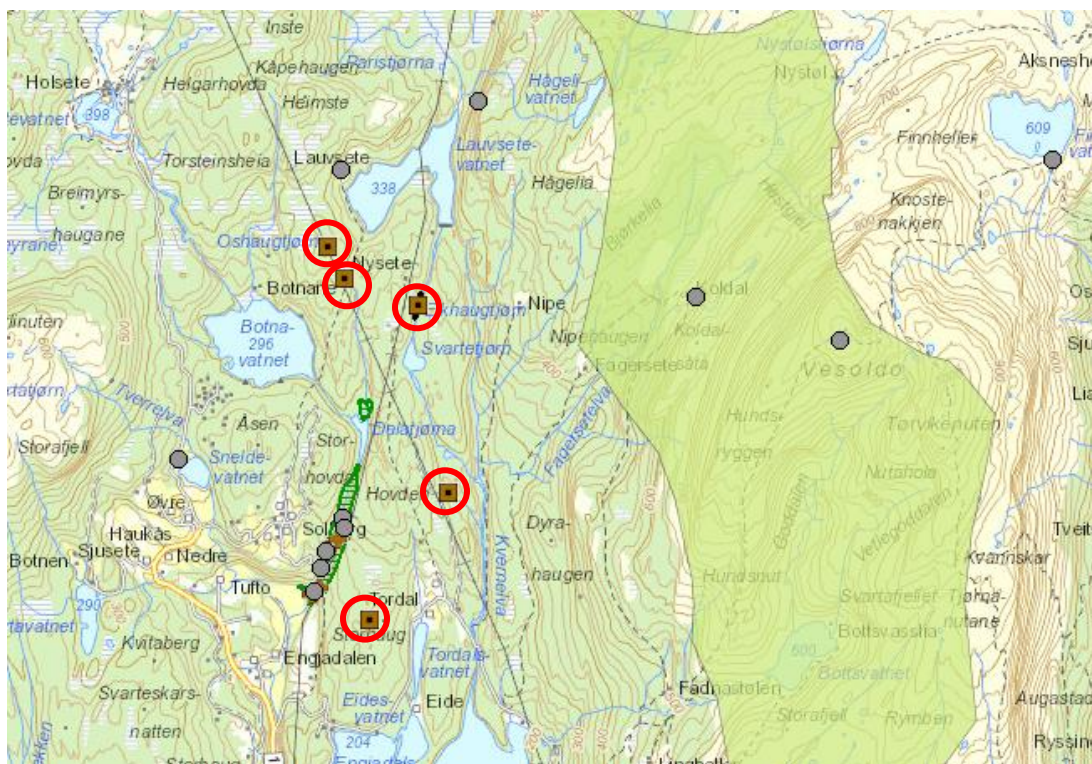
Alternativ 1.1 og 1.2 foreslås med enten transformatorstasjon ved Ænes eller Fureberg. Både Æneselvi og Furebergselvi inngår i verneplan for vassdrag – og skisserte tiltak vil bety arealinngrep både til stasjon og tilkomstveg.

Trase Kvam Herad

Storsalamander *Triturus cristatus* (NT)

I Kvam herad planlegges ny 420kV linje parallelt med eksisterende trase. Langs eksisterende trase er det flere områder for Storsalamander, *Triturus cristatus*, som er Nær truet (NT) i rødlisten 2015. Områdene som er angitt i Naturbase er registrert i 2001 og det må etter vårt syn gjøres nye kartlegginger spesifikt opp mot Storsalamander for å sikre at ny trase, riggplasser og tilkomstveger ikke får negative konsekvenser for populasjonene. Områdene er merket i figur 2. Eksisterende trase går over tre av disse områdene i dag. Tidspunkt på året for gjennomføring og andre avbøtende tiltak må utredes grundig. Dette vil også selvsagt være et tema for fjerning av eksisterende trase.

I viltrapporten som fylkesmannen og Kvam herad utarbeidet i 2002 leser vi: «*Stor salamander har Kvam særleg ansvar for, fordi vi her finn den kanskje største førekomsten av denne arten i verda*».

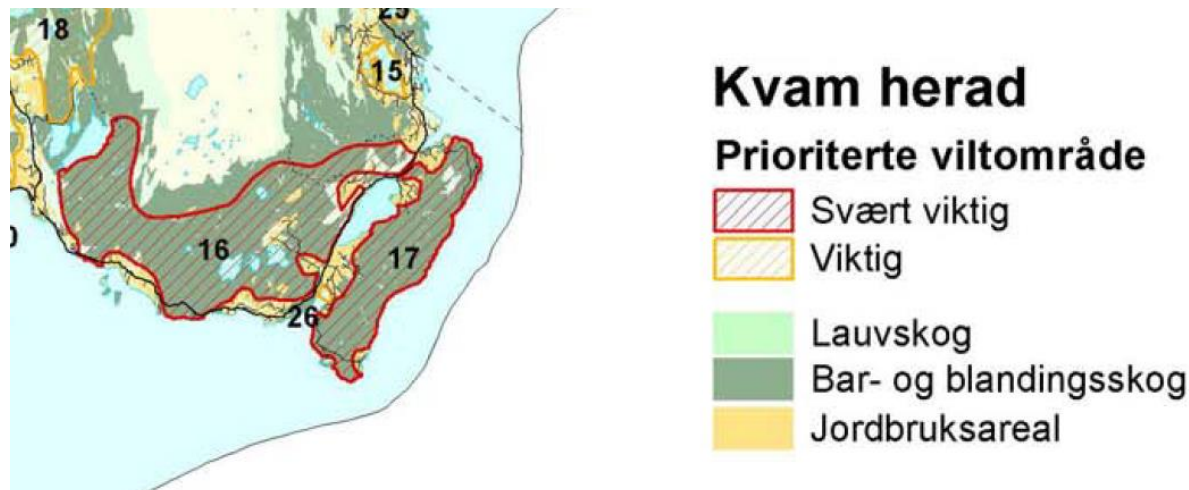
Figur 2: Storsalamander områder langs eksisterende trase

Myrområder – Myr har en viktig økologisk funksjon som habitat for en rekke planter og dyr (inkludert storsalamanderen), men myr har også andre viktige økosystemfunksjoner. Myr er viktig som et naturlig karbonlager og økt forståelse av økosystemtjenester som myr og andre våtmarksområder tilbyr skal nå utredes ytterligere i regi av Miljødirektoratet – utredningen er planlagt ferdigstilt våren 2018. FNF Hordaland forventer at det kan vises til at trasevalg tilrettelegger for minst mulig konsekvenser for myrområder.

FUGL & VILT

Kraftledninger påvirker fugl blant annet ved kollisjonsfare. Det er verdt å merke seg at kamuflering av linjen vil øke kollisjonsfaren for fugl. En linje som er mindre synlig for mennesker vil også være mindre synlig for fugl.

Eksisterende trase går igjennom to prioriterte viltområder som er vurdert som svært viktige.² Da vilrapporten for kommunen er 15 år gammel bør det oppsøkes oppdatert kunnskap om de registrerte områdene.

Figur 3: Utdrag fra kart Viltrapport Kvam Herad 2002

Eksisterende trase går igjennom lokaliteten Ullhovda nedre som er kartlagt som Rik Edellauvskog med verdi B, og beskrives som intakt, velutviklet og relativ artsrik. Inkluderer treslag som Ask, Alm og Barlind (<http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00046685>). Ny trase må i størst mulig grad ivareta kartlagte naturverdier.

Lirype (NT) har mange observasjoner fra Naturbase. Ellers er det registrert flere interessante og/eller rødlistet fugl i området langs og rundt traseen i artsdatabanken og andre databaser. Vi viser til til NVE sitt krav om tilleggsvurdering opp mot rovfugl i 132kv Eidesfossen Herand, og anser det som også relevant her. Oppdatert kunnskap om fugl i området vil være ønskelig – ikke bare en oppsummering av eksisterende kunnskap.

Mvh

Ørjan Sælensminde

Koordinator Forum for natur og friluftsliv Hordaland

² Askeland, Ø. 2002. Viltet i Kvam. Kartlegging av viktige viltområde og status for viltartane. – Kvamherad og Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 5-2002: 1-60.

Elektronisk kopi

Kvinnherad kommune

Jondal Kommune

Kvam Herad

Hordaland Fylkeskommune

Fylkesmannen i Hordaland

FNF Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftsansjessene i fylket. Per i dag er det 10 ansjessjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Norsk Ornitologisk Forening Hordaland fylkeslag og Bergen lokallag, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT) og Voss Kajakklubb. Sammen representerer ansjessjonene rundt 39.000 medlemmer i fylket.

Forum for natur og friluftsliv Hordaland

 Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen

 55 33 58 19 / 40 49 70 74

 hordaland@fnf-nett.no

 www.fnf-nett.no/hordaland